

Kategória:

Név: .....

Iskola: .....

IRINYI KÉMIAVERSENY BUDAPESTI FORDULÓJA
2013. március 12.

Borkén, kálium-bisulfid tartalmának mérése permanganometrián

A kálium-bisulfidot ($K_2S_2O_5$) savanyúságok tartósítására és a borászatban, a borhoz vagy a musthoz adagolva használják. Hatását úgy fejtí ki, hogy savas közegben kén-dioxid szabadul fel belőle, mely egyrészt elpusztítja a káros mikroorganizmusokat, valamint antioxidánsként segít megőrizni az élelmiszerek színét és ízét. Az élelmiszeriparban E224 számmal tartósítószerként használják.

A kereskedelmi forgalomban kapható borkén kálium-bisulfid tartalmát kálium-permanganát mérőoldattal lehet meghatározni az alábbi kiegészítendő egyenlet szerint:

$$A_r(K) = 39,10 \quad A_r(S) = 32,06 \quad A_r(O) = 16,00$$

I. Borkén kálium-bisulfid tartalmának meghatározása:

A meghatározás menete:

1. A munkahelyeden levő $200,0 \text{ cm}^3$ -es mérőlombikban $1,0050 \text{ g}$ borként tartalmazó oldat van.
2. Készíts törzsoldatot! (Töltsd fel a körjelig!)
3. Pipettázd a törzsoldat $20,00 - 20,00 \text{ cm}^3$ -ét titráló lombikba!
4. Mérj hozzá az automataadagolóból 10 cm^3 20 tömegszázalékos H_2SO_4 -at!
5. Adj hozzá mérőhengerrel kb. 20 cm^3 desztillált vizet!
6. Titráld az így elkészített oldatot $0,02022 \text{ mol/dm}^3$ koncentrációjú $KMnO_4$ -mérőoldattal rózsaszínig!
7. Végezz legalább három titrálást!

A $KMnO_4$ mérőoldat fogyása $20,00 \text{ cm}^3$ törzsoldatra: 1. .... cm^3
2. .... cm^3
3. .... cm^3 Átlagfogyás: .... cm^3

A) A kálium-bisulfid moláris tömege: .....

B) A törzsoldat kálium-bisulfid tartalma: ..... mg.

C) A borkén kálium-bisulfid tartalma: ..... tömegszázalék.

II. Számítsd ki az I. pontban leírt mérésed alapján, hogy a savanyúságok tartósítására használatos felöntőlé hány tömegszázalék kálium-bisulfidot tartalmaz!

A felöntőlé készítéséhez $3,00 \text{ dm}^3$ térfogatú ($\rho = 1,00 \text{ g/cm}^3$) vizet, $1,00 \text{ dm}^3$ térfogatú $10,0$ tömegszázalékos ecetet ($\rho = 1,01 \text{ g/cm}^3$), 300 g cukrot, 100 g sót, $5,00 \text{ g}$ borként és $5,00 \text{ g}$ nátrium-benzoátot használnak.

A) A felöntőlé tömege: ..... g

B) A felöntőlé kálium-bisulfid tömegszázaléka: .....

A végeredményeket csak akkor fogadjuk el, ha a számítás követhető!